

Producentens andel av matpriset måste bli rättvisare

1. I Finland är maten inte dyr. När prisnivån relateras till den allmänna kostnadsnivån i landet och till hushållens inkomstnivå hör Finland till de billigaste länderna i Europa.
2. Utan lönsamt jordbruk finns det ingen finländsk mat, livsmedelsindustri eller landsbygd. För att utveckla jordbruket enligt de önsningar som konsumenterna har krävs det investeringar och en tro på framtiden.
3. Den finländska matens producentpriser ligger rejält under det europeiska medelpriset, även om maten hos oss produceras i mycket utmanande väderleksförhållanden.
4. Jordbruksföretagaren skulle gärna ta sin inkomst helt och hållet från marknaden. Jordbruket stöds i hela EU för att hålla matens konsumentpriser på en skälig nivå och för att jordbrukarna ska få levebröd från det arbete som de utför. I Finland är producentpriset så lågt att den inte ens tillsammans med stöden alltid räcker till för att täcka produktionskostnaderna. Därför har många jordbruksföretagare också slängt in handuken.
5. Dagligvaruhandeln använder sig av ojusta förhandlingsmetoder och detaljhandeln använder sin marknadsställning på ett brutalt sätt gentemot leverantörerna. För en stor del av jordbruksföretagarna finns det varken tid eller möjlighet att utveckla nya distributionskanaler för produkterna. För många jordbrukare är enda möjligheten att sälja produkterna till detaljhandeln, antingen direkt eller via industrin, till ett dikterat pris.
6. De höjningar av producentpriset som jordbrukarna efterlyser är små. Detaljhandeln skulle på ett rättvisare sätt kunna omfördela priset inom handelskedjan. Vill man själv göra handeln med mat rättvisare kan man köpa direkt från jordbrukaren.
7. Att göra prisfördelningen rättvisare innebär inte att matens konsumentpris stiger. För att höja producentpriset måste vi kräva detaljhandeln och industrin på mer transparens över hur konsumentpriset bildas. Vi måste också kräva att myndigheterna granskar praxisen inom handelskedjan och detaljhandelns dominans inom den.
8. Vi finländare är ett rättvist folk. Vi kan och ska kräva mat som produceras på ett ansvarsfullt sätt som är bra för både människa, djur och miljö. Gynna inhemskt!

Delta i diskussionen på sociala media
#rättvisarehandel

Finländsk mat är ren och säker

Matkedjan har förbundit sig till kvalitetskriterier och livsmedelsmyndigheten övervakar matens säkerhet. Den nordliga vintern renar åkrarna från ohyra – därför behöver vi i Finland mindre växtskyddsmedel än vad som används i många andra länder. Vi tar väl hand om våra produktionsdjur, deras hälsa och välbefinnande.

Finländsk mat sysselsätter

Matkedjan sysselsätter 300 000 finländare.

Finländska matens ursprung framkommer alltid tydligt

Tack vare vår fungerande och kunniga matkedja kan man alltid spåra matens ursprung. Genom att välja finländsk mat kan man som konsument vara trygg i sitt val och viss om var och hur maten är producerad. Finländsk mat kännetecknas av Gott från Finland -märket och Sirkkalehti -symbolen.

Finländsk matproduktion är ansvarsfull

Den finländska matens säkerhet och renhet är i särklass. På finländska lantgårdar tar man väl hand om produktionsdjuren och jordbrukarna följer de regler som gäller för den egna branschen – som ligger över de krav som lagen ställer. Det gäller bland annat djurens hälsovård. Inom husdjurproduktionen stöder man folkhälsan genom att begränsa användningen av antibiotika till endast behandling av sjukdom. De som arbetar inom primärproduktionen på lantgårdarna omfattas av socialskyddet, arbetshälsovården och pensionssystemet.

Finländsk mat är skonsam mot miljön

Matproduktionen tar hand om miljön för kommande generationer. Den kalla vintern förkortar växtperioden, men skyddar växterna från ohyra och växtsjukdomar. Åkrarna gödglas endast till den grad som är nödvändigt och vattendragen skyddas.

Finländsk mat är god

Den korta och ljusa sommaren skapar fantastiska aromer i maten. I Finland växer speciella nordliga arter, allt från råg till åkerbär.

SLC, Fredriksgatan 61 A 34
00100 Helsingfors
www.slc.fi

www.facebook.com/SLC.fi
@SLC_lantbruk
#bondenbehövs
#rättvisarehandel

Denna broschyr är tryckt på LumiSilk 150 g -papper. Pappret är tillverkat på Stora Enso's fabrik i Uleåborg av träd från PEFC-certifierade finländska skogar.

VARFÖR FÅR DEN MINST SOM GÖR MEST?
#rättvisarehandel

“Vi producerar världens bästa mat åt Dig”

VARFÖR FÅR DEN MINST SOM GÖR MEST?
#rättvisarehandel

Kvalitén, arbetsplatserna och inhemska matproduktionen tryggas när jordbrukarna får skäligt betalt för sina varor – din mat.

De tyngsta och största arbetsinsatserna inom matkedjan görs på lantgårdarna. Utan högklassiga råvaror finns inte högklassiga och säkra livsmedel. Trots detta enkla faktum roffar industrin och detaljhandeln åt sig till och med över 90 procent av matens pris – beroende på produktgrupp. På grund av den ojusta prisfördelningen räcker producentpriset inte alla gånger – ens tillsammans med stöden – att täcka produktionskostnaderna.

Det låga producentpriserna motiveras med att en höjning av dem skulle leda till höjningar i konsumentpriset. I verkligheten skulle en nödvändig höjning av producentpriset inte på ett nämnvärt sätt påverka konsumentpriset. I verkligheten är det frågan om val av affärsverksamhet. Man kan låta bli att bygga enorma varuhus och istället behandla jordbrukarna och leverantörerna med respekt och bemöta dem i god anda.

En utredning* visar att nio av tio finländare vill äta inhemsk mat även i framtiden. Genom att pressa producentpriset äventyras hela den finländska matproduktionen och matkedjan med hundratusentals arbetsplatser. Därutöver äventyras konsumenternas frihet att välja ren och hälsosam, säker och god mat som producerats på ett etiskt försvarbart sätt.

Ännu är det inte för sent. Nu om någonsin måste detaljhandeln krävas på transparens i konsumentpriserna, en rättvisare fördelning av priset och framför allt en skälig höjning av producentpriset! Skriv under vädjan för finländsk matproduktion, kvalitet och livsmedelssäkerhet på www.slc.fi/rattvisarehandel

* En undersökning av finländares inställningar gentemot mat och jordbruk 2014. MSL, MTK och tankesmedjan Ajatuspaja e2

Råvaror av högsta kvalitet till de lägsta producentpriserna i EU – hur länge håller ekvationen?

Finland är Europas nordligaste jordbruksland. Det är en utmaning att producera mat i våra väderleksförhållanden. Det är riskfyllt och det kräver mycket hårt jobb.

De finländska jordbruksföretagarna arbetar på miljöns villkor och utgående från de krav som gäller för djurens välbefinnande och livsmedels-säkerhet. Byråkrati, myndighetsövervakningar och den ständigt överhängande faran att sanktioneras för minsta lilla felaktighet förorsakar stress och är en del av vardagen för flera jordbruksföretagare.

I Finland har man beslutit att ställa högre krav på vår matproduktion än vad EU kräver. Trots detta får de finländska jordbrukarna en lägre ersättning för sitt arbete än vad som är genomsnittet i Europa.

Vi upplever att det är orättvist. Varför får den minst som gör mest?

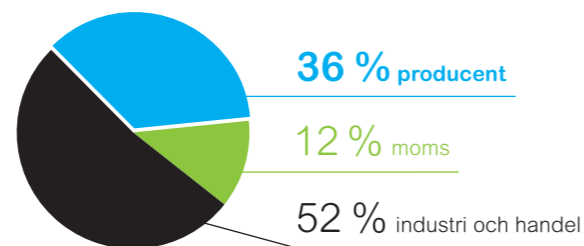
slc.fi

Mjolkproducent Jenna Syrjälä, Ähtäri

I Finland produceras EU:s renaste mjölk. Det är bevisat. Bakterie-, cell- och antibiotikaprover berättar om välmående djur som tas väl omhand. Vi satsar på djurens välmående på många sätt. Vi har fungerande djurhälsovård och mediciner används med måtta, endast till behandling av sjukdomar.

Prisfördelningen för lättmjölk

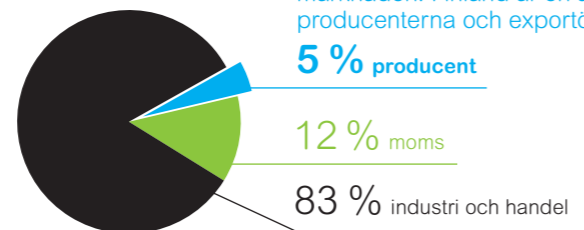

Spannmålsodlare Ari-Pekka Kirjonen, Salo

Finland är världens nordligaste land med spannmålsodling. Växtperioden är kort, men tack vare den långa sommardagen mycket intensiv. Här i norr växer spannmålet till att bli mycket smakrikt. Den kalla vinter minskar växtsjukdomar och håller bukt på skadegörare. Därför använder vi mindre växtskyddsmedel än vad som används i Mellan- och Sydeuropa. Tack vare dess speciella egenskaper och kvalitet är det finländska spannmålet eftertraktat på världsmarknaden. Finland är en av de största producenterna och exportörerna av

Prisfördelningen för vetebröd

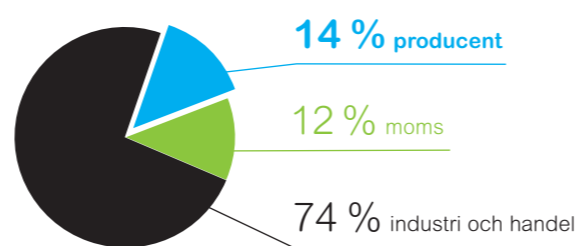
I Finland medicineras produktionsdjur inte i onödan.

Svinproducent Pertti Hakanen, Sastamala

Våra grisar mår bättre än de europeiska. Svansarna kuperas inte, de har alltid tillgång till dricksvatten och det finns tillräckligt med boxutrymme för att alla grisar ryms att äta samtidigt. Det finns också mycket lite sjukdomar hos finländska svin.

Prisfördelningen för palvad skinka

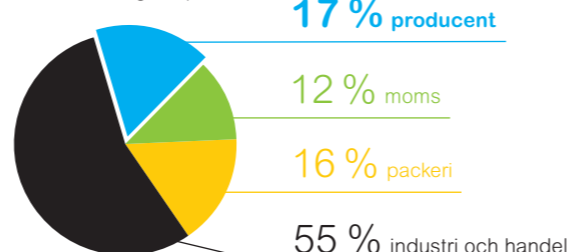

Potatisodlare Henrik Antfolk, Kristinestad

Potatisen utnyttjar effektivt de nordliga växtförhållandena. Den långa vintern skyddar från ohyra. De finländska potatisodlarna är mycket kunniga och därför är användningen av gödsel och växtskyddsmedel avsevärt lägre hos oss än i de stora produktionsländerna i Europa. Den rena jordmånen garanterar hälsosam och säker potatis och de långa sommardagarna ger potatisen extra smak- och näringsrik.

Prisfördelning för potatis

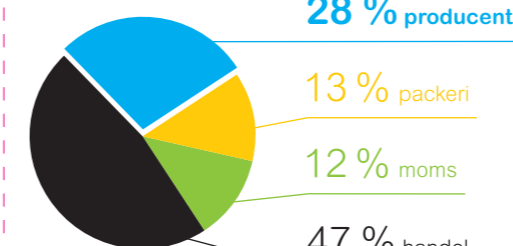
Antibiotika används endast för att behandla sjukdomar.

Äggproducent Juuso Hullmi, Alastaro

Det finländska ägget är en toppenprodukt. De är fria från salmonella och därför kan man tryggt och säkert äta råa ägg. Alla finländska höns hus är förnyade i enlighet med de senaste produktionskraven. Det mångsidiga, lättanvändbara och näringsrika ägget är en otrolig naturprodukt som inte innehåller tillsatser.

Prisfördelningen för ägg

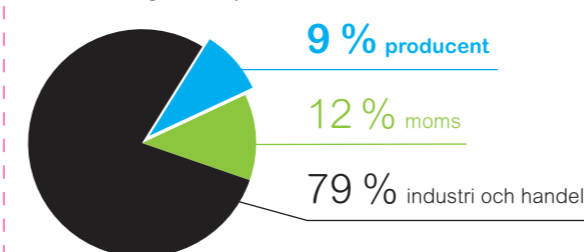

Nötköttproducent Tomi Toivanen, Siilinjärvi

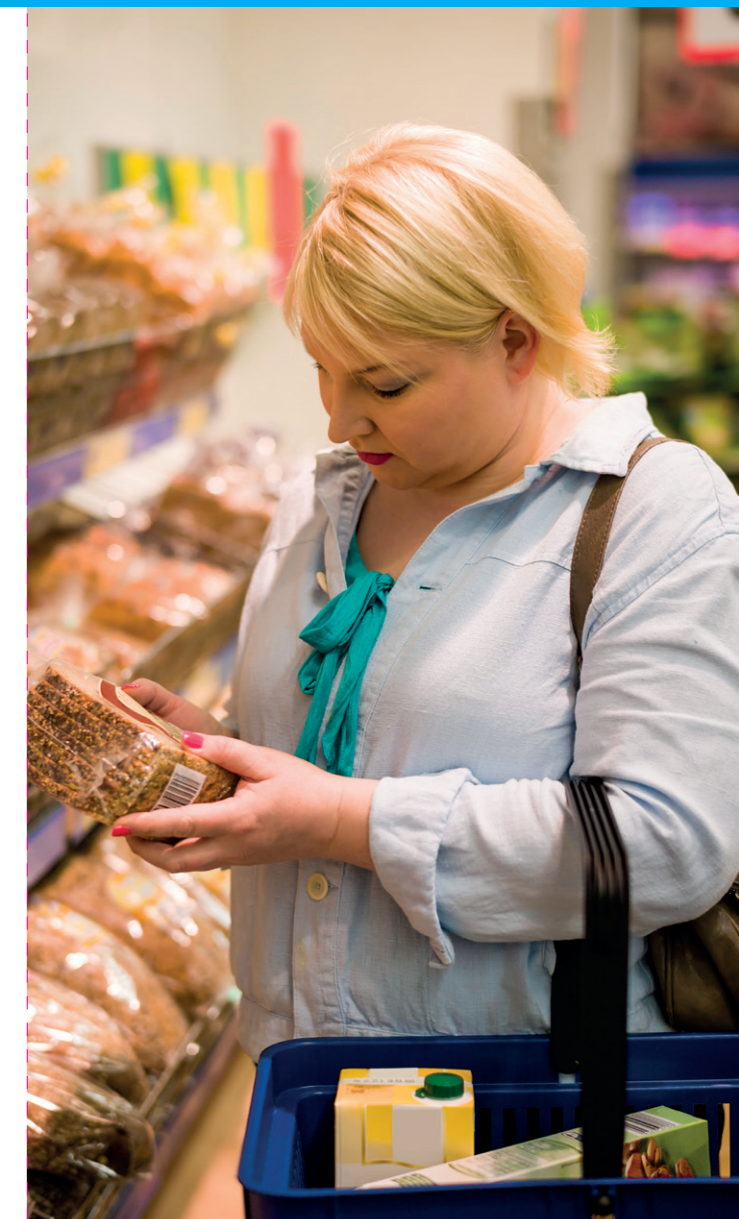
Finländska nötkreatur lever på mjölk-gårdar eller gårdar som är specialiserade nöt- och dikogårdar. Hos oss är utmaningen av nötkreatur planmässig och baseras i regel på finländskt vallfoder. Produktionsutrymna är skyddade från salmonella och EHEC.

Prisfördelning för nöttylfilé

Källor

Producentpriserna: Luke (Naturresursinstitutet), Konsumentpriserna: Statistikcentralen, Potatisens packeripris: Kavistieta Ab, Information 2/2015

Så har beräkningarna gjorts

I Finland är moms på livsmedel 14 %. Momsens andel är uträknad från det beskattningsbara konsumentpriset. Producentens, industrins och handelns andel innehåller inte moms.

Industrins och handelns andel är uträknade genom att dra av producentens andel och momsen från konsumentpriset.